

Framka

XXXIII. ÉVFOLYAM, 2023/1. SZÁM

2023. TAVASZ

AZ ESZTERGOMI TEMESVÁRI PELBÁRT FERENCES GIMNÁZIUM
ÉS KOLLÉGIUM, VALAMINT A PAX ET BONUM
ESZTERGOMI FERENCES ÖREGDIÁKEGYESÜLET LAPJA

(fotó: Bonum Magazin)

Kitüntetés

Babits Mihály-díj „Esztergom kultúrájéért” címmel tüntette ki Esztergom Megyei Jogú Város Polgármestere és Önkormányzata Pálmai Árpádot, iskolánk ének-zene tanárát és karnagyát 2023. január 22-én, a magyar kultúra napján. Tanári és egyházzenei működése évtizedek óta magas művészi színvonalat képvisel Esztergomban, a Kárpát-medencében és azon túl is...

(Folytatás a 2. és a 9. oldalon)

Fotó: Hernádi Ádám Facebook oldalra

✦ CÍMLAPON

Pálmai Árpád karnagy úr kitüntetése

Elismerés

A Magyar Kultúra napján Pálmai Árpád karnagy, egyházzeneész, iskolánk tanára és öregdiákunk (2000/A) Babits Mihály-díj „Esztergom Kultúrájáért” kitüntetésben részesült. Szeretettel gratulálunk!

Pálmai Árpád hivatása, tanári és egyházzenei működése évtizedek óta magas művészi színvonalat képvisel Esztergomban, a Kárpát-medencében és azon túl is. Számos záróelőadás, nagyszabású és magas minőségű esemény alkotó résztvevője, karvezetője, hangszerese és szólam-énekes, gyakran szónoka is. Árpádot gyakran hallhatjuk énekelni és beszélni is stúdióbeszélgetésekben,

rádióinterjúkban, hozzászólásokban. Kérlelt gondolatai és megszólalásai egyszerre érintenek lelki és szellemi magasságokat olyan természetességgel, hogy a hétköznapi ember is megérti, és gazdagodására szolgálnak. Pálmai Árpád értékközvetítő munkája, bármely téren is működik, mély hagyománytisztelőből táplálkozik. Tanár Úr hisz a művészet missziójában, amely mindig

lehetőséget ad arra, hogy megnyíljon a lelkünk, meglássuk a szépséget a világban, és az odafigyelés által a másik emberben lakó értékeket. Vallja, hogy ki-ki a rábízott talentumokkal szolgáltathatja a Teremtő Istent, és hogy a zenével is lehet evangelizálni. Éppen ezért olyan ajándéknak tekinti a közösségben való éneklést, ahol Isten dicsőségét szolgálja a dal és a muzsika. Pálmai Árpád utazásai és szereplései alkalmával Esztergomot viszi magával a szívében, a zenei magyarázataiban, a népi és egyházi énekes hagyományt képviselve. Saját szavait idézve: „Olyan jó érzés Esztergomban napról napra azokon a négyzetmétereken úgy járni, hogy tudom: Szent István itt alapította a keresztényt, szent Magyarországot. Első szent királyunk itt, Esztergomban ajánlott minket égi Édesanyánk oltalmába.”

(Részlet a Babits Mihály-díjas Pálmai Árpád laudációjából, amely elhangzott 2023. január 22-én, a magyar kultúra napja alkalmából. A díj átadója és az esemény rendezője Esztergom Megyei Jogú Város volt.)

Franka

Az esztergomi Temesvári Pelbárt
Ferenc Gimnázium és Kollégium,
valamint a Pax et Bonum Esztergomi
Ferencs Öregdiákegyesület lapja

XXXIII. ÉVFOLYAM, 2023/1. SZÁM
2023. TAVASZ

Cím:

2500 Esztergom,
Bottován János u. 10.

Tel.:

06 (20) 376-9632

E-mail:

franka@frankaegom.hu
paxetbonum.esztergom@gmail.com
(Öregdiákegyesület, öregdiákok)

Web:

franka-egom.ferences.eu

Felelős kiadó:

SZÁNTHÓ GELLÉRT
igazgató

Főszerkesztő:

KEPPEL DÁNIEL

Szerkesztő:

KEDVES ILONA

Lapterv:

SZEDER P. BALÁZS
© 2022

Nyomda:

Spori Print Vincze Kft.
Esztergom
(sporiprintv.hu)

✦ LAUDETUR IESUS CHRISTUS!

Nagyon mozgalmas, izgalmas tanév második félévét éljük, ami a nehézségek mellett szerencsére tele van örömteli eseményekkel is. Hétről hétre növekszik az udvarunkon az új iskolai szárny, és sokan vagyunk (tanárok, diákok egyaránt), akik szeretjük nézni a nagy szakértelemmel folyó munkát, a hatalmas gépeket mozgását az iskolában. Jó érzés látni, hogy lassan valóra válnak az évekkel ezelőtt megálmodott terveink! Az elmúlt hetekben foglaltuk vissza az iskolaépületet, mivel december eleje óta a fűtési költségek csökkentése érdekében a teljes tanítást áthelyeztük a kollégiumi épületbe, és az iskolai szárny hónapokig fűtetlenül várta a jobb időt. Ez is egy nagyon érdekes tapasztalat volt, hiszen bebizonyosodott, hogy nagy bajban mind a diákok, mind a tanárok képesek alkalmazkodni, és jó arcot vágni a szokásostól eltérő megoldásokhoz vagy a komfortzónájuk elhagyásához. (Na, jó, a diákok számára nem biztos, hogy nagy áldozat volt, hogy az ágyuktól csupán néhány méterre folyt a tanítás...) Decemberben, amikor már látszott, hogy milyen komoly gazdasági nehézségekkel fog az iskolánk küzdeni az előttünk álló években, elkezdük megszólítani az öregdiákjainkat, hogy járuljanak hozzá a rezsiköltségeinkhez. Jó látni, ahogy egymás után érkeznek a nagylelkű felajánlások a támogató szándékú öregdiákoktól, s közöttük milyen nagy számban vannak azok, akiknek nem is jár már ide rokona, s mégis fontosnak tartották, hogy segítőkészek legyenek felénk. Elsősorban a diákok nevében hálásan köszönök minden támogatást, miközben remélem, hogy ez az önzetlen segítségnyújtás is olyan dolog, amit a mai frankások magukba szívhatnak ezekben az években.

Szánthó Gellért
igazgató

✦ KIEMELT ESEMÉNY

Munkálatok a Franka új épületszárnyán a Laterex Építő Zrt. kivitelezésében

Álomból valóság

Az összesen 3960 m²-es, részben alapincézett, földszint + 5 emeletes, lapostetős, vasbeton tartószerkezetű épület a Kossuth Lajos utca felőli beépítetlen utcafronton kap helyet, benne szabványos kosárlabdapálya befogadására alkalmas kosárlabdacsarnok, új tantermek és közösségi terek, gépkocsi- és kerékpártároló készül.

Az iskolából jelenleg hiányzó közösségi tér, egy világos, galériás, nagy belmagasságú új aula kerül kialakításra. A meglévő iskolaépületben kizárólag a projekthez kapcsolódó minimális és szükségszerű beavatkozások történnek, amelyek lehetővé teszik az iskola-új épületszárny-kollégium épülete közötti átjárást.

Az új, földszinten létrehozott parkolónak köszönhetően az autók kizárásra kerülnek az iskolaudvarról, a belső udvar pedig sport és szabadidő

funkciókat lát majd el. Az épület tetején többfunkciós felhasználású zöldtető kerül kialakításra. Az iskola és a kollégium főbejárata át fog kerülni a Kossuth Lajos utcára, ahol a porta mögött a tágas aula fogadja az intézménybe érkezőket.

A kivitelezés földmunkákkal, cölöp-alapozással, valamint úgynevezett „betekintő nyílások” falazásával kezdődött, amelyek a munkálatok megkezdése előtt történt régészeti feltárások során előkerült, vélhetően 13. századi

épület és egy középkori út láthatóságát őrzik majd meg az utókor számára.

Jelenleg a szerkezetépítési és szigetelési munkák zajlanak. 2022 végére elkészült az épület vasbeton alaplemeze. A tél folyamán két toronydaru lett telepítve, amelyek segítségével 2023 nyarára épülhet meg az épület teljes szerkezete, miközben a belső terek kialakítása is zajlik majd.

Az építkezés egyik legjelentősebb és egyben leglátványosabb szakasza a kosárlabdacsarnok zárófödémének 8

db 21 méteres előregyártott vasbeton gerendájának beemelése és elhelyezése volt március utolsó hétvégéjén. A szerkezet elkészültét követően az épület a téglá homlokzatburkolattal, függönyfalak és nyílászárók beépítésével nyeri el végleges, a meglévő épületegyüttesekhez illeszkedő, történelmi városi környezethez méltó megjelenését.

A létesítményt várhatóan 2024 februárjában vehetik birtokba a gimnázium tanulói.

LATEREX ÉPÍTŐ ZRT.

Fotó: Gieszer Richárd

✦ AKTUÁLIS

A 12. évfolyam szalagavatója

A szalag elismerés az iskola és a tanári kar részéről

Az érettségihez közeledve az idei végzős évfolyam szalagavatójára 2023. január 21-én került sor. Három helyszínen valósult meg az ünnepség: a templomban, az iskola tornatermében és a kollégiumi ebédlőben, kifejezve ezzel frankás létünk három legfontosabb aspektusát: a hitet, a tanulást és a közösséget.

A szalagavató szentmisével kezdődött délután 5 órakor a templomban. A prédikációt követően a szülőknek és a tanároknak lehetőségük nyílt megnézni a végzős évfolyam tornateremi gálaműsorát. Így a különböző hangszereken játszó diákok (zongora és fagott), a néptáncosok, az énekkarosok és a szavaló bemutathatták tehetségüket a közönségnek. Ezt követte az igazgató úr lelkesítő beszéde, majd a

szalagfeltűzés ünnepélyes ceremóniája, amelynek során a 12. évfolyam tanulói megkapták az iskolától való elválás és a „nagyvilágba” szóló belépés szimbolikus tárgyát, a szalagot. E jelképes és fontos esemény után kaptak lehetőséget a családtagok arra, hogy gratulálhassanak nekünk, illetve, hogy megköszönjük mi magunk is szüleinknek a nevelésünkbe fektetett temérdek energiát. Miután a gálaműsor véget ért, a

tanárság és a diáksereg az ebédlőbe vonult, hogy ott egy közös vacsorát költson el. Az étkezés alatt kötetlen beszélgetések alakultak ki, majd a finom fogások után tánra és éneklésre került sor, amit az osztályok kép- és videóösszeállításai követtek a Frankában eltöltött évek történéseinek fölelevenítésére.

A szalag, amely feltűzésre került, nemcsak egy egyszerű tárgy, hanem szimbólum, amely kifejezi, hogy az adott diák érett és felkészült arra, hogy immár felnőttként lépjen tovább az életben, felelős döntéseket hozzon, és hogy az iskolától elbúcsúzva, önállóan álljon meg a saját lábán. A szalag ugyanakkor elismerés is az iskola és a tanári kar részéről: a büszkeség jele. Számomra ez a jelkép további jelentéstartalommal is bír: az itt eltöltött évek kemény munkájának eredménye, amely a saját és diáktársaim kitartását és odaadását jelképezi. Tehát a szalag az elmúlt évek lehetőségeinek kihasználását is szimbolizálja. Természetesen a tanárok szerepe felett sem szabad elsiklani, ugyanis ők azok, akik példamutatásukkal és önzetlen munkájukkal egyengették utunkat. Így mindannyian köszönettel és hálával tartozunk nekik, akik segítségünkre voltak nehézségeinkben, és belénk helyezték a bizalmukat.

A szalagavató egy felemelő és utóbb elgondolkodtató esemény volt, amely segített megérteni számomra, mit is jelent végigmenni a gimnáziumi éveken, és felkészülni a felnőtt életre.

FINTOR LŐRINC (12/A)

Örömteli karácsonyi várakozás

2022. december 15-én Pély Barna, iskolánk egykori diákja látogatott el a Frankába, hogy zenéjével segítse a karácsony előtti várakozás örömteli megélését diákok, tanárok és családtagjaik számára. Már kora délután elkezdődtek az előkészületek a tornateremben, ahol a 11. osztályos diákok segítettek a terem berendezésében, valamint a bérelt hang- és fénytechnika beüzemelésében. Barna jóval a kezdés előtt megérkezett a helyszínre, ahol egy rövid beállás után találkozott az iskola legbátrabb zenészeivel, akik vállalkoztak rá, hogy a neves zenész előtt vagy akár vele együtt fellépjenek. Hosszas próbára az idő szűke miatt nem volt lehetőség, de gyorsan összeállt az est programja. A diákok, a tanárok, és az érdeklődő családtagjaik a vacsora után gyülekeztek a tornateremben. Itt előbb az iskolai ki mit tud? vetélkedőn jól szereplő diákok szórakoztatták zenei összeállításukkal a közönséget, majd színpadra lépett Pély Barna. A művész szólókoncertet adott, de az általa használt nagyon komoly technikai háttérnek köszönhetően így is rengeteg szólóban szólaltak meg a United zenekar slágerei, valamint Barna azóta írt dalai. A koncert végén színpadra hívott az előtte fellépő diákok közül is néhányat, és velük együtt zenélt. A közönség nagyon aktív volt, így sok közös éneklés tarkította a programot. Barna a koncert után lelkesen beszélt a bátran éneklő, aktív frankás közönségről, valamint a sok tehetséges zenészről, és azt tervezi, hogy legközelebb akár több napra is eljön, hogy egyénileg foglalkozzon a fiúkkal.

A disznófeldolgozás hagyományainak megismertetése esztergomi családok számára

2023. február 11-ére szerveztünk a Temesvári Pelbárt Ferences Gimnáziumban dolgozók családjai számára egy hagyományörző, és a családok együttműködését erősítő programot. Esztergom már elég nagy város ahhoz, hogy a gyerekek, sőt a szüleik közül is egyre kevesebben legyenek, akik életükben részt vettek disznóölésen. A program célja az volt, hogy az intézmény valamennyi területén dolgozó munkatársak és családjaik közös munkával, szórakozással töltsenek el fél napot úgy, hogy közben megismerkednek a disznó feldolgozásának sok évszázados hagyományaival is.

Reggel 7 órakor gyülekeztek a legfrissebb munkatársak, akik egy hentes segítségével fogtak neki a már leölt, és félbevágott sertések feldolgozásának. A résztvevők gyorsan megtalálták a nekik való tevékenységet, és jó hangulatú munkával indult a nap. Közben folyamatosan érkeztek a családtagok, és a többi munkatárs, hogy kivegyék a részüket a kolbászok, hurkák készítéséből, vagy legalább a nagy kondérban sült tepertő kevergetésével hasznossá tegyék magukat. A gyerekek hamar elunták a munkát, így számukra a ferences gimnázium tornatermében szerveztünk programokat. Előbb a kisebbek egy ügyességi akadálypályán tehették próbára magukat, ahol mindegyikük órákon keresztül rótt a köröket. Kicsivel később a nagyobb fiúk és a sportosabb szüleik számára szerveztünk közös focizást. A mozgás után vetítés keretében ismerkedtünk meg együtt az új iskolaszárny építése kapcsán a pontos tervekkel.

A programot természetesen a sertésből közös munkával feldolgozott ételek kóstolása és elfogyasztása zárta. A körülbelül 100 résztvevő az étkezés után még jó ideig a helyszínen maradt, és további beszélgetéssel töltötte az idejét.

Mindkét program megvalósulásáért köszönet illeti a Miniszterelnökség Családokért Felelős Államtitkársága javaslatára a Tempus Közalapítványt, akik anyagi hozzájárulásukkal a Családbarát Magyarország program támogatásával nagyban segítették a rendezvény lebonyolítását.

SZÁNTÓ GELLÉRT IGAZGATÓ

Fotó: Andrányi Tádé (12/B)

A zenével, az énekkel olyan dolgokat tud kifejezni az ember, ami egyenes út a Menny felé, az Úrhoz

*Pálmai tanár úrral beszélgettünk
kitüntetéséről, a Babits-díj kapcsán*

☞ *Zeneművészeti hivatásának melyek a gyökerei, és milyen hatással volt erre a Frankában töltött idő?*

– A zenei indítatásom részben családi eredetű, édesapám részéről, aki egyébként a Frankában is tanított éneket hosszú éveken át. Nagyon sokat köszönhetek egykori plébánosomnak is, Beer Miklós atyának, aki kisiskolás koromban minden esti mise előtt szívesen gyakorolt velem az orgonánál. A Frankába már elsős kántorképzősként kerültem, kántori okleveletem az érettségi előtti nyáron szereztem meg. Hálát adhatok a jó Istennek, hogy egy olyan helyre jelentkezhettem, ahol megélhettem ezt a számomra nagyon fontos területét az életnek. Ugyancsak meghatározó része volt a frankás életemnek, hogy diákként néhány hasonló indítatású társammal mi vezettük az énekkart, mi szerveztük a liturgikus zenei szolgálatot, hiszen a 11. osztály második félévétől nem volt olyan tanár vagy szerzetes az iskolában, aki ellátta volna ezeket a feladatokat. Ezért jött létre a Szent Ambrus énekegyüttes is. Milánó püspökéről köztudott, hogy mennyi mindent tett a város népéért és hitének megőrzéséért – gondolok itt a himnusz-költészetére, a Szentháromság dicsőítésének liturgiában való meghonosítására. Szent Ambrus példával járt előttünk azzal, ahogy népét a zene és himnuszai által Isten dicséretre buzdította. Ezért választottuk őt névadónak. A gimnázium négy éve alatt rendszeresen

orgonáltam templomunkban, iskolai szünetekben, karácsonykor, húsvétkor, pünkösdkor, tehát nagyobb ünnepeken is. Az ilyen ittléteket különösen szerettem. Egyetemista koromban is gyakran láttam el zenei szolgálatot a vasárnapi miséken. A ballagás után három évvel már rendszeresen itt kántorkodtam, hét év elteltével pedig mint tanár jöttem vissza a Frankába.

☞ *Mi a legfőbb motivációja a fiatalság tanítására?*

– Tisztában vagyok azzal, hogy mekkora értéket jelent a gimnáziumi évek alatt egy olyan liturgikus és zenei közegben élni, mint amilyen megvalósul itt, a Frankában a mindennapokban. Hiszek abban, hogy amit az idejárom diákok kapnak és magukba plántálnak ezen a téren, az nagyon értékes ajándékként kíséri őket az életük során. A zene olyan csodálatos ajándéka a jó Istennek, ami a lelkehez a legközelebb áll sok más ajándéka mellett. Ezt az ajándékot akkor tudjuk neki meghálálni, ha mi magunk is műveljük, éltejük, továbbadjuk ezt mások számára.

☞ *Tényleg úgy van, hogy aki énekel, az kétszeresen imádkozik?*

– Én magam is nagyon szeretem ezt a Szent Ágostonnak tulajdonított mondást. Eredeti formája azonban úgy szól, hogy *qui bene cantat bis orat*, vagyis aki jól énekel, az imádkozik

kétszeresen. Vannak, akik nem mernek a templomban énekelni, mert szerénységből azt mondják, hogy a jó Istennek nem tetszik az ő hangjuk. De milyen csodálatos, hogy az Isten úgy szeret minket, hogy éneklésünk közben nem a hertzeket vagy az apró szakmai hamisságokat nézi, hanem a szív tisztaságát. Ezt jelenti jól (*bene*) énekelni. Idézhetném Babits gondolatát is, ami szintén erre világít rá: „*Akinek szép a lelkében az ének, / Az hallja a mások énekét is szépen.*”

☞ *Tanár úr számára milyen szépségeket rejt az egyházzene és benne a gregorián?*

– Nem véletlenül mondják azt bizonyos pápai megnyilatkozások a gregorián zenéről, hogy az szent, egyetemes és művészi. Szent, mivel törzsanyagának a legnagyobb része az énekelte liturgia, ami bibliai szöveg, tehát ha énekeljük, megszentelődünk általa. Ugyanakkor egyetemes is, mivel kultúrkörtől függetlenül az egész világon ugyanaz az adott napok zenei liturgiája. A keresztény közösségeket így formálja a zene egy nagy családdá. Végül pedig művészi, mivel a legjobbat igyekszünk adni Istennek erőnkhez mérten. Ezért tartom az egyházzene anyanyelvének a gregoriánt. Nagyon boldog vagyok, hogy része lehetek ennek a zenei örökségnek, ami Jézus korában gyökerezik és a mai napig él.

ANDRÓNYI TÁDÉ ÉS
SZEKERES HUNOR (12/8)

Fotó: Andronyi Tádé (12/B)

✦ AKTUÁLIS

Hamvazószerda Balázs atyával

Nem elég a bűnöktől elfordulni, hanem Jézushoz kell odafordulni...

„Amikor bűjtöltök ne legyetek mogorvák, mint a képmutatók!” Ezzel az evangéliumi részlettel köszöntöttem Barsi Balázs atyát, aki 2023. február 22-én, hamvazószerdán tartott az iskola diákjainak nagyböjti időszakra szóló lelki felkészítést. Balázs atyát szeretettel fogadták a fiúk, és nagy figyelemmel hallgatták elmékedéseit.

Balázs atya a beszéde elején felhívta a figyelmünket egy fordítási érdekességre az Újszövetségből. A bűjtre vonatkozó jézusi felszólítást, miszerint „Tartsatok bűnbánatot!”, sokkal inkább úgy kellene fordítani, hogy „Térjete meg!”, ugyanis ha az ember nem tér meg, nem tudja az életét jobbaként alakítani. A megtért ember tud csak

Jézushoz közeledni. Nem elég tehát a bűnöktől elfordulni, hanem Jézushoz kell odafordulni, aki képes arra, hogy megszabadítson bennünket a bűneinktől. Megdöbbentő volt hallani azt is Balázs atya beszédében, hogy nem elég csupán keresztény világnézettel rendelkezünk, hanem Jézussal együtt kell szemlélnünk a világot,

az életünket. Jó példa erre Szent Ferenc, akit megszólított Krisztus a keresztről, és innentől kezdve – addigi életmódját megváltoztatva – már másképp tudta szemlélni a világot. Krisztus arcának szemlélése változtat meg minket, mert ebből a tekintetből szeretet sugárzik. Ebből a személyes kapcsolatból származik a keresztény ember világnézete, így ez a személyes kapcsolat életeti a keresztény világnézetet is. Ha ez a személyes kapcsolat megszakad, kiüresedik minden.

A második elmékedésben Balázs atya az ember-ember és Isten-ember kapcsolatáról beszélt. A legmélyebb emberi kapcsolat akkor mutatkozik meg, mondta, amikor a másikkal a létét akarjuk. A teremtéskor Isten akarta a mi létünket, akarta a személyünket. Tehát ha az Isten-ember kapcsolat megszakad, akkor az ember-ember közötti szeretet is megromlik. Ádám a gonosz hatására elszakította magát az Istentől, aki bár tudtára adta, hogy porból van és vissza is tér a porba, mégis akarta a személyes létét, ennek mintájára akarja az életünket, sőt a földi élet után vissza akar fogadni az ő örök országába.

Nagyon örültem ennek a hamvazószerdai napnak itt, a Frankában, mert bátran ki merem jelenteni, hogy Balázs atya elmékedései mindenki javára váltak, megfelelő felkészítést adtak az előttünk álló nagyböjti időszak mélyebb megélésére. Balázs atya többször hangsúlyozta, hogy mennyire örül annak, hogy itt lehet a fiatalok között, mert ahogy Szent II. János Pál mondta: „Ti, fiatalok, ti vagytok az egyház reménysége!”

SZINESI ANDRÁS (12/B)

Balázs Botond Gábor (11/A)

A kagyló

A gyermek a parton kagylókkal játszik,
ezt észreveszi, s odamegy hozzá egy másik.
Egy csillogó kagylót ad a kezébe,
majd eltűnik a napnyugta aranyló vizében.
Ha ő találta, megtartotta volna.
A gyermek a kagylót nézegeti, majd eldobja.

Balázs Botond Gábor (11/A)

Éltető erő

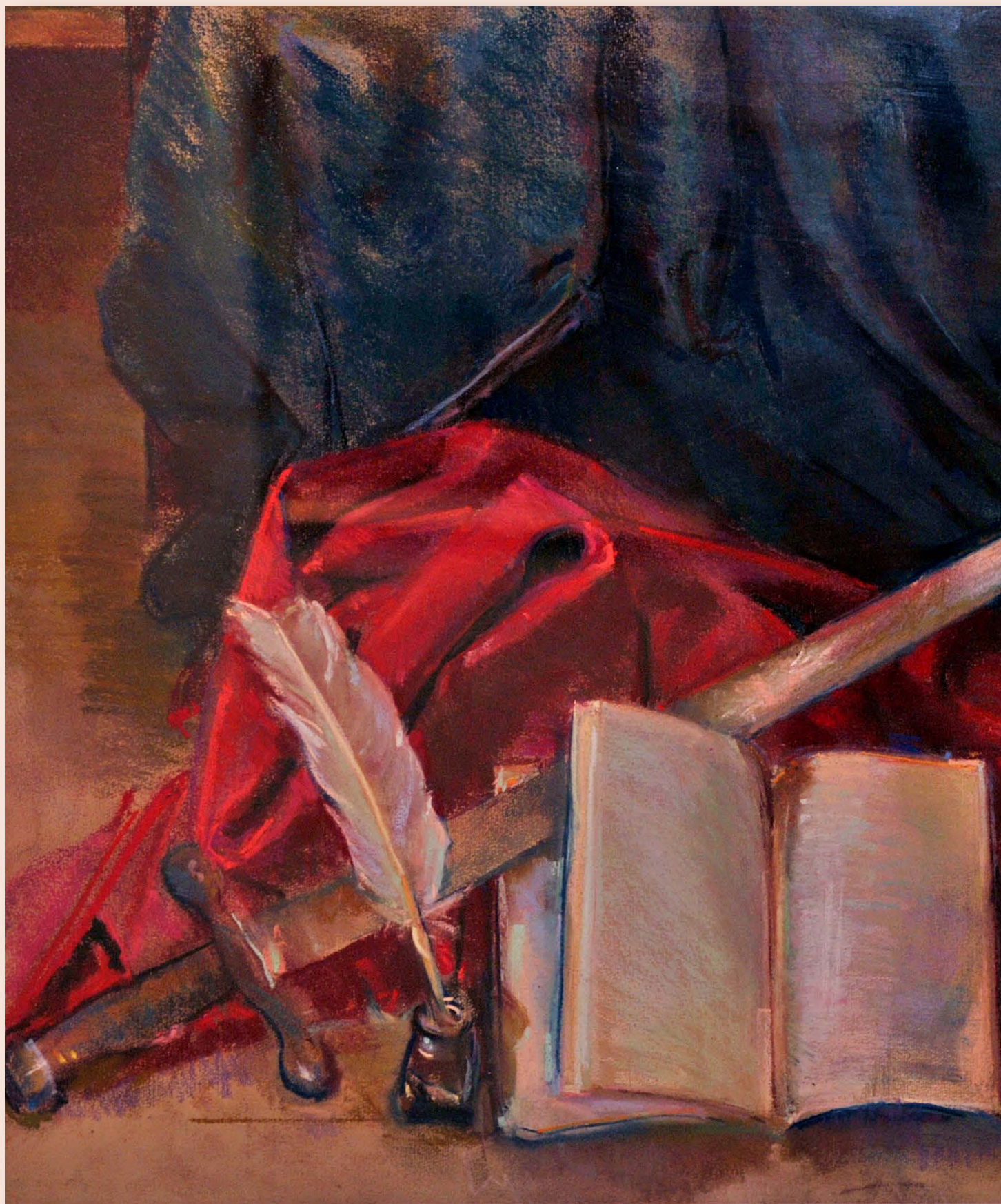
Kezd kiszáradni a tengerem.
Már csak Isten forrása tartja egyben az életem.
Az emberi szeretet irántam főleg csak érdek.
Elviselem, mert a teljes magánytól én is félek.

Csillag vagyok csillagos égen.
Az univerzumunkban eltörpül parányi létem.
Emberi szeretet nélkül kihunyóban a fényem.
Isteni szeretet nélkül nincs is már miért élnem.

Szekeres Ambrus Hunor (12/B)

Négy évszak

Tegnap este felborult az ég-világ
Nyáron hullt az ablakunkra jégvirág
Telente hoz virágot a rózsafa
S ősszel érződik a tavasznak illata

„Ezeket képekben mondtam el nektek.” (Jn 16, 25a)
Szakrális csendélet a Kákonyi Galériában...

(folytatás a következő oldalon)

cím:

Szent Pál apostol
(szakrális csendélet)

alkotó: Madarassy András művésztanár

Fotó: Andrányi Tádé (12/B)

✦ FRANK'ART/MŰVÉSZET

Az ismeretlen...

Madarassy András alkotásaiból nyílt kiállítás a Kákonyi Galériában

2022. december 13-án Az ismeretlen... címmel iskolánk rajztanárának, Madarassy András festőművésznek nyílt kiállítása a Kákonyi Galériában, amely hónapokon keresztül adott lelki és esztétikai élményt mindazoknak, akik felkeresték a tárlatot. A portréábrázolás mellett nagy hangsúlyt kapott a vallási téma: az apostolok sorozatot a szakrális csendéletek tették teljessé. Maga a Művész, így vall alkotásairól:

✦ Első terem – portrék

2005-től kerültem közelebbi kapcsolatba ikonokkal, az ikon teológiájával. Már akkor felötlött bennem, hogy valahogy egyesíteni kellene a portréfestéssel, hiszen ez a kedvenc műfajom. A keleti felfogás ugyanis teljesen más úton halad, mint a nyugati: míg a reneszánsz óta Európában leginkább az illúziókeltő festészet fejlődött (és ide sorolható az avantgárd „formabontása” is), addig az ikon a lelki szemeink vaksága miatt nem látott, de mindig jelenlévő Valóságot teszi jelenvalóvá, elsősorban Jézus

Krisztus, a Szűzanya vagy valamely szent, attribútumokkal ellátott képén keresztül. Az ikonfestő „letisztítja” azt az ablakot, amely az örökkévalóságra néz. Ily módon a kép (eikon = kép) „vizuális imádsággá”, ablak-mivoltán keresztül Odafönről kegyelemközvetítő-eszközzé válik. Én ezzel a hittel alkotok arcképeket, hiszen az ábrázolt személyekkel kapcsolatomban van, volt, amely – többnyire – a hithez kötődik, így ez az ablak „élő csatornaként” működik köztünk Istenben.

✦ Második terem – apostolok

Ugyanebben az időben a fehérgyarmati görögkatolikus templom ikonosztázán (ikonfal, amely a templomtér és a szentély között foglal helyet) dolgoztam, amely sajnos – püspökváltás miatt – nem valósult meg. Az ikonfal rám eső része első körben a tizenkét apostol megtervezését jelentette meghatározott rendben, figyelembe véve az apostoli karon belüli hierarchiát, a hat-hatos elosztást, az attribútumokat (hozzárendelt ismertetőjegyet) és egyéb szimbolikus összefüggéseket, tartalmakat, egyetemes leképződéseket. Ebben a teremben is az eredeti – Jézustól jobbra és balra hat-hat apostol – beállítást követtük, amely indokolja a fokozatos felé fordulást. Természetesen a végső változat színei is üzenetet, szimbolikus jelentést hordoztak volna, ebből itt egyedül „id. Szent Jakab” képe látható.

✦ Harmadik terem – szakrális csendéletek

Talán a legérdekesebb kísérletek egyike az élt az élettelenlennel kifejezni, az élettelen által megjeleníteni! A tárgyak kicsivel korábban esetleg még használatban voltak, vagy arra várakoznak, hogy kézbe vegyék őket: az eszköz lényege – elsősorban – a használhatóságában rejlik és csak utána a „szépességében”, de mindenképpen utalnak az emberre, sőt feltételezik az emberi jelenlétet, az emberi relációt... Ezenkívül a művészet ismeri a szimbolikus jelentést, a tárgyak közti viszonyt, az elrendezés fontosságát, a színek szerepét. Ebben a teremben evangéliumi jelenetek vagy szentek csak tárgyakkal (attribútumokkal) történő megjelenítésére vállalkoztam, amely 2013-ban egy, az Újbuda Önkormányzatánál elnyert „Mecénás pályakezdő ösztöndíj” elnyerésével indult, és azóta is folyamatosan bővül. Felfogható ez „vizuális igehirdetésnek”. A képek olyan tartalmakat hordozhatnak, olyan színesztéziás kapcsolatot idézhetnek fel, amely a szavakon túli világba ér, és ezért – hitem szerint – teljességgel érvényes utat képeznek Istenhez!

MADARASSY ANDRÁS

✦ ÚTON/VISSZATEKINTŐ

Szent Ferenc és az itáliai reneszánsz nyomában

A hagyományokhoz híven tanév elején Olaszországba utaztunk, hogy közelebb kerülhessünk Szent Ferenc atyánkhoz, és megismerkedhessünk élete fontos állomáshelyeivel.

Kirándulásunk első két napját tanulmányi célokra szenteltük, ezért kezdtük utunkat Firenzében. A legszebb látvány az Uffizi-képtárból nyílt a városra, ahol megannyi híres festő műve ejtett csodálatba minket. Lenyűgöző látvány volt látni az itáliai reneszánsz remekműveit, Botticelli Vénusz születése című alkotását vagy az első teremben lévő Giotto-képeket. Megnéztük az eredeti Dávid-szobrot

is, Michelangelo több, félbemaradt faragványával együtt.

Firenzét elhagyva útba ejtettük Alverna remeteségét, ahol a ködös idő misztikussá tette Szent Ferenc stigmatizációjának helyét. Gubbio városának megtekintésére már az ég is kiderült, a város fölé magasodó hegyről csodálatos kilátás tárult elénk.

Assisiben összesen négy napot töltöttünk. Megnéztük a Szent Ferenc-bazilika

minden zegét-zugát. Ellátogattunk Szent Ferenc atyánk szülőházához, a Szent Klára-bazilikában is jártunk, valamint megnéztük a San Damiano-kolostort, az Angyalos Boldogasszony-templomban misén vettünk részt, amelyet Dávid atya celebrált.

Ezután Perugiában a föld alatti városrész hatalmas boltívei alatt sétáltunk. Spoleto-ban megtaláltuk Szent Ferenc atyánk kéziratát a domboldalban magasodó templomban, amely apszisével és a külső homlokzatával együtt lenyűgözően szépnek bizonyult. További utunk Orvietóba vezetett, ahol egy szürreálisnak ható középkori kútban (Szent Patrik-kútja) ereszkedtünk le, majd megnéztük a dómot, ahol Luca Signorelli freskói varázsoltak el minket Fabriano *Madonnájával* együtt, és megtudtuk, hogy a hagyomány szerint a Szent Ostya ezen a helyen változott át emberi hússá.

Utolsó napunkat Ravennában töltöttük, ahol a rossz idő ellenére beleveztünk magunkat a tenger hajjai közé. Este beszélgetéssel töltöttük az időt, és arra gondoltunk, hogy a kirándulásunk másnap ugyan véget ér, de örök-ké emlékezetes marad.

ALPEK JÓZSEF (12/B)

✦ ÚTON/VISSZATEKINTŐ

Lelkigyakorlat Assisiben

A 12/A olaszországi útja

A frankás hagyományhoz híven az utolsó évünkben lelkigyakorlat és osztálykirándulás alkalmából Olaszországba utaztunk, hogy felfedezzük Szent Ferenc életének állomásait.

Bár a buszon töltött idő eléggé fárasztónak bizonyult, első este sikeresen elértünk Aquileiába. Az ezt követő napon már tovább is álltunk, hogy meglátogassuk Szent Ferenc remetiségének helyszínét, Alvernát. Ezután tovább utaztunk az Assisi melletti Capodacquába, ahol az elkövetkezendő három éjszakát töltöttük. A következő napokban felkerestük Grecciót, majd Fonte Colombóba mentünk, hogy megismerjük az ott élő, függőséggel küzdő fiatalok közösségét. Ezt követően Assisi felfedezésére indultunk, amelyre egy egész napot szenteltünk.

Az utolsó napokban először a tengerpart, majd Gubbio, végül pedig Firenze felé vettük az irányt.

Az Assisibe vezető út mint a Frankában eltöltött évek fénypontja, igen sok kellemes és meghatározó emléket adott az osztálynak. Sokakat Assisi ragadta magával a középkori városrészével, hangulatos utcáival, építészeti remekműveivel és spirituális jelentőségével. A városban többek között Szent Ferenc életútjához szorosan kapcsolódó helyeket kerestünk fel. Ilyen volt például a Porciunkula-kápolna, amely már önmagában is igen érdekesnek

bizonyult, ám a történelem során fölé emelt bazilika lenyűgözően hatott mindenkire. A Szent Ferenc-bazilika is hasonlóan mély benyomást tett ránk, hiszen itt nyílt lehetőségünk meglátogatni Szent Ferenc sírját, és megcsodálni Giotto híres festményeit, amelyekről előzetesen már sokat hallottunk a gimnáziumi éveink során. Másokat Firenze ejtett bámulatba reneszánsz stílusú épületeivel. Bár az Uffizi-képtárba nem jutott időnk látogatást tenni, a Szent János-keresztelőkápolna és a firenzei dóm bőségesen kárpótolt érte. A keresztelőkápolna túldíszített belsőjével, mennyezeti mozaikjaival és cifrán díszített kapuival nyugtázott le minket, míg a dóm a kupolájából Firenze egészére nyíló tökéletes kilátásával gyakorolt ránk nagy hatást. Hogy ne csak kulturális és lelki fejlődésben legyen részünk, a Porto Novo-i tengerpart felkeresésére is szakítottunk időt. Néhányunknak ez volt az első alkalma, hogy látta a tengeret, így igen nagy örömet okozott a sós vízben való úszás élménye. Nekem személyesen az alvernai erdő tetszett a legjobban. Sajnálatos módon nem volt lehetőségem az egész környéket bebarangolni, de a természet közvetlen hatása és a kis remetekunyhók így is szép élményt nyújtottak számomra.

FINTOR LŐRINC (12/A)

P. Tarcza Aurél OFM

In memoriam

P. Tarcza Aurél OFM és P. Veres Géza OFM

2022-ben emlékeztünk P. Tarcza Aurél OFM és P. Veres Géza OFM halálának 30. évfordulójára. Utolsó évfolyamuknak, az 1977-esnek a tanulója voltam. Ebből az alkalomból megosztom néhány személyes emlékemet.

P. Veres Géza OFM

Géza atya osztályfőnököm és prefektusom volt, ezért őt jobban ismertem. Szigorú, kemény emberek voltak, akik nem haboztak büntetni, ha arra volt szükség, azonban nem voltak igazságtalanok. Géza atya harmadikban földrajzot, negyedikben pszichológiát tanított nekünk, Aurél atya pedig harmadiktól biológiát. Géza atyának mindig volt kedvenc szavajárása, de ez évenként változott. Pragmatikus nézetei voltak: „Csak arra tudlak kényszeríteni, hogy csendben nézd a könyvet, arra nem, hogy tanuljál is.” Aurél atya kiváló reflexekkel és helyzetfelismerő képességgel rendelkezett. Egyik évfolyamtársunk talált egy kapucinumot, azt kifordítva a fejére húzta, elbújt a szekrénybe, és ha jött valaki, hirtelen kiugrott elé. Általában megijedtek, Aurél atya pedig megállt és ezt mondta: „Papikám, papikám, te meg mit akarsz?!” Egyszer láttuk rajta, hogy mélyen dühös és haragszik. Ez akkor volt, amikor az egyik fiút az osztályából lopáson kapták a boltban. Rettenetes jegyeket osztogatott. Utána dolgozatot íratott velünk, és előre megmondta, melyik harminc kérdésből fog majd néhányat választani. Erre persze beindult a puskagyár. A dolgozat alatt végig a katedra mellett állt, egyszer csak váratlanul lépett egyet előre. Hallva a hirtelen támadt zörrenéseket, halványan elmosolyodott. Mondani sem kell, nagyot javítottunk az átlagunkon. Géza atyára jellemző: Véletlenül (?) betörtem egy ablakot, és tudtam, hogy minden vasárnap ellenőrizi azokat. Elvittem az üvegeshez, és vasárnap reggel még ébresztő előtt eltűntem a hálóból. Megkérdezte, mi lett az ablakkal. Megmondták. És hol van? Az üvegesnél. Jól van. Nekem meg sem említette. A gyerek hibázhat, de ha helyre is hozza, minek a büntetés? A négy év alatt ránk ragadtak szófordulatai, ma is hordozzuk lelkének lenyomatát. Néha voltak érdekes megszólalásai: „Te hernyótalpas marha! Te nem vagy emberek közé való, gyere, állj ide mellém!” Börtönbeli múltjukról nem sokat beszéltek. Egyszer Géza atya említette, hogy éjjel a homloka az ágy vasához ért és azt álmodta, megint ott áll a börtön folyosóján homlokát a falnak támasztva. Mikor a katonaságra készültem ezt mondta: „Mindig csak visszakérdezni, sohasem válaszolni, ettől készülnek ki.” Kemény emberek voltak, egyéniségük nekünk is tartást adott, mintát egy életre. Hitelesen képviselték az egyházat, hiszen Krisztusért verést, kínzást és börtönt szenvedtek. Arra emlékezem még, hogy Géza atya, akkor már fél oldalára lebénulva, a tv-ben könnyek között nézte meg II. János Pál magyarországi látogatását. Békében nyugszanak. Az örök világosság fényeskedik nekik!

P. PATAKI L. ZOLTÁN OFM (1977/A)

Az első perctől kezdve otthon éreztem magam a gimnázium falai között

Mikešy Tamás 1986/B

Amikor e sorok írására felkérést kaptam, még nagyon elevenen élt és él bennem Vilmos atya elvesztése...

Egy tízgyermekes hívó családba születtem kilencedik fiúként. Hétéves voltam, amikor édesapám meghalt, így édesanyám egyedül nevelt minket áldozatos munkával, odaadó szeretettel. Testvéreim javarészt piarista diákok voltak. Péter bátyám volt az első, aki Esztergomba járt, neki nagy szerepe volt abban, hogy én is frankás diák lettem. Mindez nagy anyagi terhet jelentett volna édesanyámnak, de a Gondviselés Linter József bódvaszilasi plébános atyát küldte segítségünkre, aki végig támogatta tanulmányainkat.

Amikor 1982 nyár végén beléptem a nyolcvanfős hálóba, öt perc alatt megismertem azt a három embert, akik meghatározóak voltak későbbi életemre: Vilmos atyát, Pál atyát és Varga Petyuszt.

Az elsőből szinte egy apa-fiú kapcsolat lett, a másiktól mély tisztelet, a harmadiktól pedig halálig tartó barátság. Őket nevezem meg, de ez idő tájt a Frankában sok olyan szerzetes élt és tanított, akik mindannyian hozzáadtak az ott nevelkedő fiúk személyiségéhez; hiteles, nagy egyéniségek voltak.

Az első perctől kezdve otthon éreztem magam a gimnázium falai között. Talán túlságosan is.

Számomra a Franka nem csupán iskola, kollégium volt, hanem a létem közege, ahol biztonságban és jól éreztem magam.

Semmiképp sem állítanám magamat példaképnek a mostani diákok elé. Átlagos tanuló, de Imre atya szavaival élve: egy kifejezetten „csintalan fiúcska” voltam. Egy jó tréfa vagy csíny mindig meg tudta előzni a kötelességeimet. Mérhetetlen sok borsot törtem az atyák orra alá, akik ennek ellenére szerettek engem, sőt ha aktuális mérgük elmúlt, sokszor még nevettek is azokon.

Vilmos atya zseniálisan érezte, mikor kell szorítani, s mikor engedni, vérbeli pedagógus volt. Diákként persze sokszor éreztem őt igazságtalannak, időnként még haragudtam is rá. Egyszer „pedagógiai okokból” rávett egy szaktanárt, hogy bukasson meg félévkor, pedig hármásra álltam, máskor viszont megengedte, hogy elvégezzek egy madárgyűrűzési tanfolyamot Vácott, holott ezt a szabályok nem tették volna lehetővé.

Mindig csodáltam a művészetet, és tiszteltem a tudományt.

Egyiket sem művelem: a művészethez a tehetségem hiányzik, a tudományokra pedig alkatilag vagyok alkalmatlan. Azt hiszem Vilmos atya ezt jól látta, ezért sokszor bízott rám olyan közösségi feladatot, ami kreativitást, gyakorlati gondolkodást, felkészülést és utánajárást egyszerre igényelt. Ezeket valóban örömmel végeztem; jól éreztem magam az osztálykirándulások szervezési feladataiban, vagy egy-egy budapesti színházlátogatás előkészítésekor, színpadosnak lenni pedig kitüntető feladat volt. Még az adminisztrációs munkákra is szívesen emlékszem, amelyekbe Vilmos atya – mert az adminisztrálás nem volt az erőssége – rendszeresen bevont.

Az atyák a mindennapi életünk részei voltak, a hétköznapiak során észrevétlenül is példát mutattak munkából, alázatból.

A mai napig emlékszem rá, amikor az egész éjszakát végigbeszélgetve befőttem tettünk el, vagy a veteményeskertben dolgoztunk együtt. Természetes volt a közösen végzett munka – számunkra is, de az atyák számára is.

Valahol itt gyökerezik, hogy végül művelődésszervező lettem, és emberekkel foglalkozom.

A főiskola elvégzése után Visegrádra kerültem művelődési ház igazgatónak, és itt dolgozom immár 31 éve. Visegrád méreteit tekintve egy kicsike város, így a munkához barátságos, intim közeget nyújt, mégis helyzeténél fogva nagy kisugárzással bír. Az elmúlt évtizedekben igen változatos munkát végezhettem: a hagyományos közművelődési feladatokon túl könyvtár, mozit üzemeltetünk, én szervezem a város nyári eseménysorozatát, és azt hiszem, szerénytelenség nélkül elmondhatom, hogy sokat tettem a Visegrádi Nemzetközi Palotajátékok

felvirágoztatásáért is. Több könyvet szerkesztettem, és évtizedekig voltam a város lapjának a főszerkesztője. Országos, sőt nemzetközi hírű művészekkel, tudósokkal dolgozhattam együtt, akiktől rengeteget tanulhattam, mind emberileg, mind szakmailag. Sokukhoz baráti szálak is fűznek.

Számtalan civil szervezet, egyesület, alapítvány, non-profit szervezet tagja voltam az évek során, de voltam önkormányzati képviselő és sokszor önkormányzati bizottsági tag. Ezek a feladatok számomra mindig érdekesek voltak, és amíg úgy éreztem, hogy hasznos vagyok, önzetlenül és szívesen dolgoztam bennük.

1992-ben házasodtunk össze feleségemmel, Nórával. Őt gyermekünk született, és van már két unokánk is. Legidősebb gyermekem, Anna, régész lett. Két nagy fiam – akik szintén frankás öregdiákok – közül Gergő orvosi, Tamás biomérnöki diplomát szerzett. Kisebbik lányom, Mária jelenleg matematika-testnevelés szakos egyetemi hallgató, míg ötödik gyermekünk, Marci hatodik osztályos. Ők jelentik számomra a szeretetteljes, stabil háttérrel. Türellemmel és támogatóan állnak mögöttem, ez lehetővé teszi, hogy az időbeosztását tekintve családbarátnak éppen nem nevezhető munkámat és önként vállalt feladataimat mindig nyugodtan végezhessem.

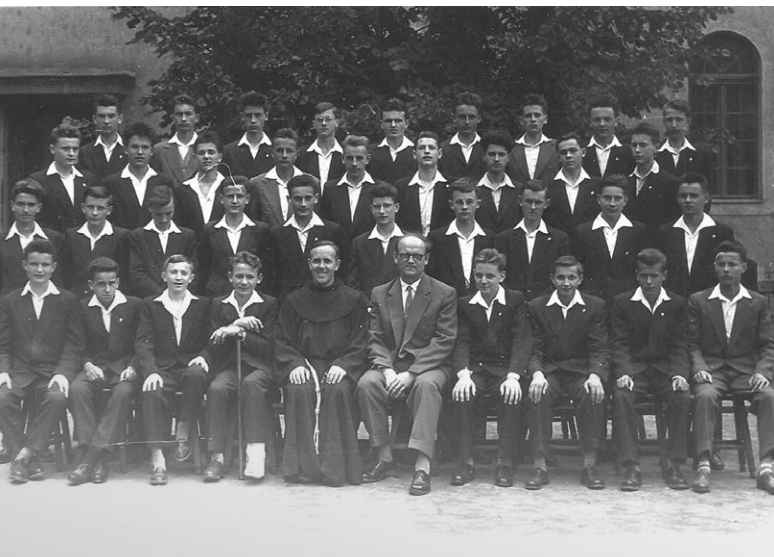
Édesapám korai elvesztése folytán sokan aggódtak értem, féltettek, nehogy elkallódjam.

Én azonban a mai napig vallom, hogy a Jóisten egész életemben a tenyerén hordozott.

A rengeteg kaland ellenére sohasem tett ki komoly kísértésnek, sosem próbált meg erőm felett. Ezzel szemben mindig olyan embereket rendelt mellém családom, tanárain, barátaim személyében, akik szerettek és segítettek. Ha tettem valami jót, az valójában az Ő lenyomatuk bennem, én legfeljebb a hozzájuk való hűséget és kitartást adtam hozzá.

Az elmúlt időszak nagy öröme volt, hogy sikerült itt, Esztergomban segítők közreműködésével megszervezni Előházi Robi (1986/A) barátom keszthelyi kezdeményezését, a Lelkünk melege programot. Három kamion tűzifából adventi koszorút építettünk a Bazilikánál, ahol vasárnaponként sokan összejöttünk imádkozni, majd karácsony előtt a fát szétosztottuk rászoruló családok között. Hála a nagyszámú adományozónak, a tűzifán túl sok családnak tudtunk komoly pénzádományt is adni. Ennek a szép programnak az utolsó napján temettük el Vilmos atyát...

Amikor megérkeztem a templomba, Süllei Laci (1986/B) barátom azzal fogadott, hogy nekem kellene vinnem a koporsót. A gyomromban ekkor görcsöt éreztem. Majd Kapisztrán atya megemlítette, hogy a sírba helyezés nehéz lesz. Erre már a torkom is összeszorult. Nehéz nap volt. Azóta viszont, ha visszaemlékezem erre, a hála érzése tölt el. Óriási kegyelemként élem meg, hogy Őt, akinek annyi minden köszönhetek, és aki annyira szeretett engem, én vihettem az utolsó útján és helyezhettem örök nyugalomra.

✦ ÖREGDIÁK

60 éves osztálytalálkozó

Megyünk tovább, bízva a jó Isten segítségével

Az 1962/H osztály 2022 júniusában tartotta háromnapos érettségi találkozóját az alma materben. Nagy élmény volt mindannyiunk számára, hogy ott folytattuk a beszélgetéseket, megemlékezéseket, ahol legutóbb abbahagytuk. Az érkezésünkkor népes fiatal diákcsoport izgult az udvaron, hiszen folyt még az érettségijük. Már ez emlékeket juttatott eszünkbe. Osztályfőnöki óra keretében egyenként beszámoltunk életünkről, statisztikát is készítettünk: a tablókép alapján a 33 fő érettségizetből 16-an már nem élnek, 11-en tudtunk most találkozni és örülni egymásnak. Akik nem tudtak személyesen eljönni, ismereteink alapján beszámoltunk egymásnak hogylétükről, átadtuk az üdvözlőleveleket. Szívünkben nagy a hála, hogy ebben az iskolában tanulhattunk és a ferences szellemiségben nevelődhettünk. Felelevenítettünk iskolai sztorikat, és a tanárainktól tanultak saját életünkben való sikeres alkalmazásait. Hasznos volt az érettségitablenk jelmondata: „Légy készen a harcra, ha győzni akarsz!” Szükség volt az alkalmazására az elmúlt 60 évben. A kápolnában osztálytársunk, Papp Lajos P. Tihámér misézett nekünk. Az előttünk lévő időszakra is készülve elvittük haza magunkkal II. János Pál imáját az Istennel való mindennapi kapcsolattartáshoz. Megyünk tovább, bízva abban, hogy – ha jó Isten megsegít – öt év múlva is találkozhatunk!

OBERTH ANDRÁS (1962/H)

Szent II. János Pál pápa imája

Uram, köszönöm Neked az ajándékba kapott éveket és évtizedeket. Köszönöm az életem minden eredményét, amivel megörvendeztetted és minden kudarcát, amivel a korlátaimra figyelmeztetted. Köszönöm a családtagjaimat, akik elviselnek, akik mellettem állnak és szeretnek. Uram, kérlek, bocsásd meg, amit rosszul tettem, és amit elmulasztottam. Köszönöm, hogy Te nem mégy nyugdíjba, hanem ma is mindent megteszel az üdvösségemért.

Uram, adj nekem hálás szívet, hogy mindig észrevegyem: több okom van a hála, mint a panaszra. Ments meg az irigységtől, elégedetlenségtől, nyugtalanságtól, a mindent-tudás látszatától és a mindent-jobban-tudás hazugságától, a gyanútól, hogy valaki mindig bántani akar. Ments meg a közönnytől, a házsártos, barátságatlan viselkedéstől, az örökös zsörtölődéstől, a rút önzéstől, a mindent elborító keserűségtől és a hiábavalóság nyomasztó érzésétől.

Uram, adj erőt, hogy békésen hordjam az öregkor terheit, humorral fogadjam a feledékenységem jeleit, erőtlenségemet, érzékszerveim tompulását, testi-szellemi erőm hanyatlását.

Uram, adj bölcs szívet, hogy meg ne feledkezzem a végről itt, és a kezdetről odaát. Kérlek, adj kedvet a munkához, amit még elvégezhetek. Tégy hasznossá, hogy ne érezzem csak tehernek magamat és adj alázatot, hogy belássam, hogy egyre inkább másokra szorulok. Adj kedvet az imádsághoz, a Veled való beszélgetéshez. Adj világosságot, hogy jól lássam magam, és jól lássam másokat is. Adj jó kedvet és nyitottságot, hogy még mindig tudjak befogadni és ad szeretetet, hogy ne csak panaszkodjak mások hidegsége miatt, hanem áraszam a szereteted melegét.

Uram, maradj az, aki mindig is voltál: a megbocsátó Édesatyám. Ez indítson arra, hogy én is tudjak megbocsátani. Ne engedd, hogy valaha is fáradt legyek a köszönet-mondáshoz. Ne engedd, hogy valaha is abbahagyjam a dicséretedet. Tartsd meg és növeld a hitemet.

Szólj Uram, még hallja a Te szolgálót!

» 2022. december 19-én tartottuk dolgozóink karácsonyi ünnepségét gimnáziumunk diákebédlojében. A ferences testvérek ünnepi, felemelő és megható kedves ajándékkal készültek. Szép énekeikkel és imáikkal megörvendeztették az egybegyűlteket, ezzel a szép gesztussal köszönték meg dolgozóink egész éves munkáját. Mi is hálásan köszönjük a ferences testvéreknek, hogy velük együtt ünnepelethtünk! Az ünnepség végén diákjaink pásztorjátékának örülhettünk, kedves meglepetésükkel nagy örömet szereztek nekünk.

» 2023. január 15-én a Vízkereszt ünnepéhez kapcsolódó szokás szerint került sor kollégiumunkban a hálók megszentelésére.

» 2023-tól 2026-ig tart a ferences jubileumi évek ünnepségsorozata. 2023-ban két évfordulót ünnepelenek a ferencesek: a Megerősített Regula és a grecciói betlehemállítás 800. évfordulóját. Az ünnepi időszak január 7-én, szombaton 11 órakor Greccióban zajló megnyitóval kezdődött. A megnyitón a Ferences Család mind a hat miniszter generálisa részt vett.

» 2023. január 21-én került sor a szalagavatóra. 39 fő végzős diákunknak tűztük fel a szalagot. Az ünnepség 18.00 órakor szentmisével kezdődött, amelynek főcelebránsa P. Radics Dávid OFM volt.

» 2023. január 24-én dr. Baracsi Katalin internetjogász 7. és 8. osztályos tanulóinknak tartott tájékoztatást az internetes biztonságról. Ugyanezen a napon Stumpf-Bíró Balázs összeomlástudató előadásán vettek részt iskolánk tanulói és dolgozói. A program Lengyel Vilmos (10/A) ösztöndíjprogramja keretében került megszervezésre, amelynek fókuszában a teremtésvédelem állt.

» 2023. február 3-5. között a pasaréti ferences templom Csibekórusa és a templomi ministránsok fiúcsapata szállt meg kollégiumunkban. A február 5-ei 09.30-as szentmisén a liturgia énekes és ministránsi szolgálatát a MICSÍ látta el. Köszönjük, hogy felemelő éneklésükkel megörvendeztették vasárnapunkat!

» 2023. március 10-11. között került megrendezésre az Országos Kispaptalálkozó Győrben, amelyen öregdiák kispapjaink is részt vettek.

» 2023. március 11-én emlékeztünk meg iskolánkban az 1848-49-es forradalom és szabadságharc eseményeiről, hőseiről. Köszönjük dr. Süli Attila őrnagy előadását!

» Molnár Hunor (8/A) a Bod Péter Könyvtárhatalnati Versenyen az 5. legjobb országos eredménnyel jutott tovább a verseny döntőjébe.

» Pónya Márton (7/A) első helyezést ért el az országos Alpe-si sí Diákolimpián

» Ferenc pápa Főtisztelendő *Dr. Martos Levente Balázst*, a Központi Papnevelő Intézet rektorát, öregdiákunkat (1992/B) 2023. február 3-án, Szent Balázs püspök és vértanú emléknapján az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspökévé és trebai címzetes püspökké nevezte ki. Püspökké szentelése március 4-én volt a

budapesti Szent István-bazilikában. A főszentelő Erdő Péter bíboros, prímás volt, a társszentelők pedig Michael Wallace Banach apostoli nuncius és Székely János szombathelyi megyéspüspök. *„Sülei László, a Budapest-Vári Nagyboldogasszony Főplébánia plébánosa, érseki általános helynök az egyházmegye papsága nevében – és mint egykori esztergomi „frankás” diáktárs – köszöntötte az új püspököt. Mint kiemelte, Martos Levente Balázs hitelesen megélt és közvetlen istenhittel áll most a közösség előtt. Rámutatott, hogy a papnak szüksége van a püspökre, ahogyan ez fordítva is igaz, hiszen az evangélium hirdetése közös feladatuk, megvalósítva a testvéri szeretet krisztusi parancsát.”* (www.magyarokurir.hu)

» **Nemzeti ünnepünk alkalmából kitüntetésben részesült** 2023. március 12-én a Rákóczi Szövetség Esterházy-díjat adományozott *Majnek Antal* nyugalmazott munkácsi római katolikus püspök részére, a kárpátaljai magyarokért és minden Kárpátalján élő emberért végzett szolgálata elismeréseként. Berhidai Piusz OFM tartományfőnök laudációjában elmondta: *„Megtisztelő, hogy a ferences rend*

tagjaként, azaz kisebb testvérként, rendünk egy másik tagját, egy másik kisebb testvért méltathatok az Ország házában. Magyar mivolta mellett három vonás az, ami eszembe jut, amikor ez alkalmából Antal atya szolgálatára tekintek. Valóban katolikus módon szolgálni a ránk bízottakat – azaz mindenkinek mindene lenni, a Jóisten szeretetét, örömét és békéjét tapasztalhatóvá, elérhetővé tenni minden ember számára, nemzeti, nyelvi, vallási, felekezeti hovatartozástól függetlenül. Mindezt ferencesként, még püspökként is kisebb testvérnek maradva, testvérként a testvérek közt, kisebbként a kisebbek között, a szegények között forgolódva. Végül: mindig szem előtt tartva a vértanúk példáját, vagyis vállalva az áldozatokat, a kereszt hordozását, amely egyedül képes hiteles tanúvá formálni.”

Fotó: MTI/Bruzák Noémi

» Nemzeti ünnepünk alkalmából állami kitüntetésben részesültek

P. Bécser Róbert OFM, a Szentendrei Ferences Gimnázium igazgatója megújuló lelkiületű szerzetesi, tanári és iskolavezetői tevékenysége, valamint az evangéliumi szabadság és szeretet légkörét szolgáló, nyitott és karizmatikus pasztorációs, illetve közösségteremtő munkája elismeréseként Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetésben részesült.

Magyarovics Károly preparátor, az esztergomi Magyarovics Preparátor Kft. ügyvezetője, öregdiákunk (1974/B) Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetésben részesült.

Zagyva Richárd, a Katolikus Karitás országos igazgatóhelyettese, öregdiákunk (1997/B) Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetésben részesült.

✦ KÖSZÖNET

» Az elmúlt év októberének második felében jelent meg prof. dr. Szabó Barna öregdiákunk (1954/H), a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja *Ifjan-éretten-öregén* című interjúkötete magyar és angol nyelven, amelyből egy-egy tisztelet-példányt gimnáziumunk könyvtára részére is eljuttatott. Az interjúkötet Szabó Barna életútját kíséri végig, 85 kérdés és válasz nyolc és fél évtizedről. Köszönjük a felajánlott példányokat, a könyv megjelenéséhez szeretettel gratulálunk!

» Köszönjük mindazon öregdiáktársaink segítségét, akik a rezsitámogatással kapcsolatos felhívásunkra adományaikkal segítettek vagy rendszeresen segítik iskolánkat. Hálásak vagyunk, hogy a szükségben, nehézségben mindig számíthatunk öregdiáktársainkra, segítőinkre, a jó Isten százszorosán fizessen meg jószágotokért! A fölséges Isten áldását kérjük mindannyiotokra kedves Családtagjaitokkal együtt! P. Komáromi Előd OFM öregdiákegyesületi elnök és Szánthó Gellért igazgató

✦ ÖREGDIÁKUNKTÓL ÉRKEZETT

» Öregdiákok lelkinapja Esztergomban, 2022. november 20. „P. Kapisztrán egy pontos mérőzsinórt, egy mérőeszközt adott elénk: reggel mikor felébredsz, gondold az esti elalvás előtti utolsó gondolatodra, reggel pedig mi az első, ami foglalkoztat? Ezek megmutatják, hogy keresztény életedben mekkora helyet hagy-tál Krisztusnak. Van ennek a mérőeszköznek egy másik formája is: rajzolj egy kört, ami a 24 órát jelképezi. Ennek az egyharmada eltelik alvással, evéssel. A második harmad talán nem is elég a munka és a munkába járás idejére. A harmadikat sok-sok cikkelyre kell osztanunk, hiszen kell foglalkoznunk házastársunkkal, gyerekekkel, ház körüli munkával, barátokkal, az autónkkal és még sok minden mással. Kedves öreg és fiatal diáktársam, marad-e egy pici cikkely Krisztusnak, és ha igen, azt milyen tartalommal tudjuk megtölteni?”

(Részlet Molnár Lajos, 1975/B jegyzetéből)

† NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

† **Faludi Sándor** öregdiák (1964/H) 2022. november 16-án elhunyt. Temetése 2022. december 23-án volt, a mohácsi római katolikus temetőben helyezték örök nyugalomra. Nyugodjon békében! A koszorúra szánt összeget az osztálytársak az elhunyt családjának akarata szerint, iskolánk egyik rászoruló diákja részére ajánlották fel. Köszönjük szépen!

† **Fodor József** ferences tanuló (1957/H) 2023. január 3-án Franciaországban elhunyt. Gyászmiséje 2023. január 27-én a Heves vármegyei viszneki Szent László-templomban volt. Hamvait a gyászmise után helyezték örök nyugalomra a viszneki temetőben. Gimnáziumunkhoz és Végvári Vazul atyához, egykori prefektusához való kötődése és

hűsége élete végéig megmaradt. Szeretettel és szép emlékekkel gondolt mindig volt tanulóitársaira, szülőfalujára és szeretett hazájára, Magyarországra. Az esztergomi ferences templomban március 12-én mutattak be szentmisét lelki üdvéért. Nyugodjon békében!

† **Hancsák András** öregdiák (1983/B) 2023. január 10-én elhunyt. Temetése 2023. január 19-én volt, az encsi köztemetőben helyezték örök nyugalomra. Nyugodjon békében!

† **Kepes István** öregdiák (1968/H) 2023. január 15-én elhunyt. Temetése 2023. január 24-én volt, a nagykökenyesi temetőben helyezték örök nyugalomra. Az esztergomi ferences templomban február 19-én mutattak be szentmisét lelki üdvéért. Nyugodjon békében!

† **Katula György** öregdiák (1948) 2023. február 7-én elhunyt. Temetése 2023. március 1-jén volt, a budapesti Farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra. Köszönjük szépen özvegyének az iskolai archívumunk részére megküldött fényképeket. Nyugodjon békében!

† **Szalai Balázs** öregdiák (1976/A) 2023. március 7-én elhunyt. Lelki üdvéért március 25-én mutattak be szentmisét az esztergomi ferences templomban, hamvait családi körben helyezték örök nyugalomra. Nyugodjon békében!

† **Jáki András** öregdiák (1964/R) 2023. március 11-én elhunyt. Búcsúztatása gyászmise keretében 2023. március 24-én az Érd-Óváros Szent Mihály-templomban volt, hamvait a templomkert temetőjében helyezték végső nyugalomra. Nyugodjon békében!

✦ FELHÍVÁS

Kedves Öregdiákunk!

A szokásos éves öregdiák-találkozóra, ismertebb nevén a Franka-napra 2023. április 29. helyett 2023. április 22-én kerül sor a gimnáziumban. Az időpont módosítását Ferenc pápa magyarországi apostoli látogatása tette indokolttá. A nap részletes programját az újságban mellékeljük.

Kiemelten kérjük mindazokat az öregdiáktársainkat, akik a 2020-as, 2021-es és 2022-es évről vonatkozó tagdíjat még nem fizették be, hogy minél előbb legyenek szívesek pótolni! A Franka-újságot rendszeresen kiküldtük azoknak az öregdiákoknak is, akik tagsággal rendelkeznek, de még nem rendezték tartozásukat. A tagdíj mértéke 2020-ban 4.030 Ft/év, 2021-ben 4.185 Ft/év, 2022-ben 5.000 Ft/év, 2023-ban 5.800 Ft/év, amelyet átutalással is befizethettek. A sárga csekket minden évben az újság húsvéti számával együtt küldjük ki, a fennálló tartozást a mellékelt csekken is rendezhetitek. A Pax et Bonum Esztergomi Ferences Diákegyesület számlaszáma: 12025000-00135481-00100003. Nemzetközi bankszámlaszám IBAN: HU11 1202 5000 0013 5481 0010 0003. Lévéni, hogy az elmúlt évtizedek során több azonos nevű diák érettségizett gimnáziumunkban, az átutalásnál kérjük, hogy a befizető beazonosítására a „Közlemény” rovatba szíveskedjetez röviden beírni a lakcímet és az érettségi évét, valamint az évszámot, hogy melyik évről szól a befizetés. Köszönjük szépen!

Adó 1% felajánlása

Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium „Szent Mihály” Alapítvány Esztergom
Célja: szegény sorsú, nagycsaládos vagy árva, kollégiumi ellátásban részesülő gimnáziumi tanulók segítése tanulmányaik végeztéig. Adószáma: 18601929-1-11.

A kaukázusi krétakör

„Ezen a világon legyen minden azoké, akik a jót terjesztik!” Az idei évadban mutatta be a Nemzeti Színház Bertolt Brecht egyik legismertebb drámáját, *A kaukázusi krétakört*. A cselekmény a polgárháború sújtotta Grúziában játszódik. Különleges töltetet ad a darabnak, hogy a nemzetközi színházi élet kiemelkedő alakja, a grúz Avtandil Varszimasvili rendezte, valamint grúz zenei és képzőművészeti elemek erősítik a színdarab hatását. Az első felvonásban egy szolgálólány, Gruse a kormányzó magára hagyott kisfiát nagy viszontagságok közepette menekíti üldözői elől, vállalva a kockázatát annak, hogy ezzel összetöri szerelme szívét. A második felvonásban a háború végeztével visszatérő kormányzóné visszaköveteli vérszerinti gyermeként, ám Gruse is magáénak tartja a kisfiút, hiszen ő mentette meg, amikor szülei

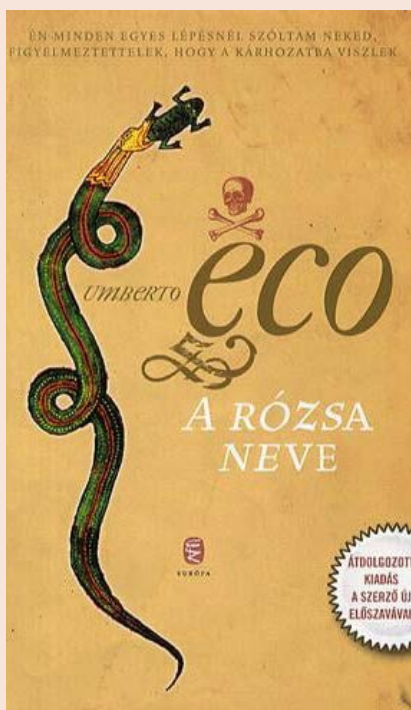

Fotó: nemzetiszinhas.hu

saját életüket féltve menekülés közben sorsára hagyták őt. A két nő helyzete hasonlatos a bibliai Salamon király történetével, ahol a valódi anyaság kiderítésére a király egy próbának veti alá az asszonyokat. A darabban a döntést a grúz nép egyszerű fiának, Azdaknak (Trill Zsolt) kell meghoznia, akit népe választott bírónak. Ő

Salamonhoz hasonlóan tesz igazságot. Azdakot sokan örültnek és kiszámíthatatlannak tartják, ám eltérő nézőpontja és tettei sok kérdést vetnek fel bennünk a hazaszeretettel, az igazsággal és az előadás végső üzenetével kapcsolatban: A vérségi kötelék vagy az anyai szeretet-e a fontosabb?

ÁMON ANDRÁS ÉS TÓDOR ÁLMOS (11/A)

✦ KÖNYVAJÁNLÓ

A rózsza neve

Érdeklődsz a krimik iránt? Kedveled a rejtélyeket? Szereted a középkort? Foglalkoztat az eretnokség és az inkvizíció kérdése? Nem idegenkedsz a szerzetesrendek gondolatától? Belevágnál egy elgondolkodtató szépirodalmi alkotásba, ahol ráadásul sok latin szöveg van? Mert akkor pont neked ajánlom Umberto Eco *A rózsza neve* című regényét, ami egy ferences szerzetes, Baskerville-i Vilmos és tanítványa, Melki Adso szemszögéből mesél el egy olaszországi bencés kolostorban történt rejtélyes gyilkosságokat és azoknak még rejtélyesebb megoldását. A történetben hallunk eretnekekről, inkvizítorokról, a pápa és a német-római császár viszályáról, szenvedésről, üldöztetésről is. Vilmos eredeti célja, hogy a pápa küldöttjével tárgyaljon a ferencesek egy csoportja a spirituális ferencesek és a pápa között húzóódó ellentét lezárását illetően. Ellenben amikor Vilmos a kolostorba ér, belebonyolódik a gyilkosságok ügyébe, amit el is kezd felgöngyölíteni...

KASZPER SEBESTYÉN (11/A)